

Kleine grote geschiedenis

De belle époque van Blankenberge
en de boeken van Raymond Brulez

Raymond Brulez was een kind van de belle époque. In 1895 werd hij als jongste zoon van een Blankenbergse gemeentesecretaris geboren in het hotel-pension van zijn moeder – Maison Brulez-D'Hondt werd het 'huis te Borgen' in zijn boeken. Na de voortijdige dood van vader Brulez in 1906 verhuisde het gezin naar Watermaal bij Brussel. In de Vlaamse literatuur van het interbellum maakte Raymond Brulez naam met de korte roman André Terval. Inleiding tot een leven van gelijkmoedigheid (1930) en de verhalenbundel Sheherazade of Literatuur als losprijs (1932). Zijn hoofdwerk is de vierdelige cyclus Mijn woningen (1950-1955), waarvan het eerste deel, Het huis te Borgen, in 1951 werd bekroond met de Staatsprijs voor verhalend proza. Mijn woningen is meer dan een geromantiseerde autobiografie. Naar aanleiding van de heruitgave in één boekdeel (1997) noemde Benno Barnard de cyclus: 'Meer dan wat ook het belangrijkste, betrouwbaarste en ontroerendste ooggetuigenverslag van de eerste helft van de twintigste eeuw in Vlaanderen.'¹ Meer dan dankbaar materiaal voor biograaf Joris van Parys om na zijn boeken over de anarchistische wereldverbeteraar Frans Masereel² en de onafhankelijke liberaal Cyriel Buysse³, het levensverhaal van de niet minder vrijmoedige scepticus Raymond Brulez, de 'Vlaamse Voltaire', te reconstrueren, als sluitstuk van een triptiek die de grenzen tussen literaire biografie en cultuurgeschiedenis verschuift.⁴ Deze bijdrage is een voorstudie voor de eerste hoofdstukken van die biografie.

◀ Het gezin Brulez rond 1905. Van links naar rechts, staand: moeder Hélène D'Hondt, zonen Raymond, Fernand en Lucien; zittend: dochter Micheline en vader Charles Brulez. De oudste zoon Georges ontbreekt op de foto. (privécollectie erven Brulez)